

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

ЕУРОСИСТЕМА

СТАНОВИЩЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА**от 12 декември 2007 година****по искане на Българска народна банка относно проектозакон, който въвежда лицензионен режим за лицата извършващи дейност по налични парични преводи****(CON/2007/40)****Въведение и правно основание**

На 25 октомври 2007 г. Европейската централна банка (ЕЦБ) получи искане от управителя на Българска народна банка (БНБ) за становище относно проектозакон за изменение и допълнение на Закона за паричните преводи, електронните платежни инструменти и платежните системи (наричан по-долу „проектозакона“).

ЕЦБ е компетентна да даде становище на основание член 105, параграф 4 от Договора за създаване на Европейската общност и член 2, параграф 1, трето тире от Решение на Съвета 98/415 от 29 юни 1998 г. за консултирането на националните власти с Европейската централна банка по отношение на проектите за законодателни разпоредби¹, тъй като проектозаконът се отнася до БНБ. Управителният съвет прие настоящото становище съгласно изречение първо на член 17.5 от Процедурния правилник на Европейската централна банка.

1. Цел на проектозакона

Проектозаконът има за цел да въведе лицензионен режим за лицата, извършващи дейност по налични парични преводи, и по този начин да въведе изискванията на член 36 от Директива 2005/60/ЕО от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма² (наричана по-долу „директивата“). По-специално проектозаконът определя: (i) категориите дружества за налични парични преводи и изискванията за извършване на такава дейност; (ii) условията за предоставяне и отнемане на лиценз, както и за преустановяване на действието на лиценза; (iii) надзорните дейности на БНБ, гарантиращи че дружествата за налични парични преводи осъществяват дейността си в съответствие с проектозакона, включително правото на БНБ да извършва проверки на място и да получава информация.

¹ ОВ L 189, 3.7.1998 г., стр. 42.

² ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 15.

2. Общи забележки

- 2.1 ЕЦБ потвърждава своя ангажимент да допринесе за приемането, прилагането и изпълнението на мерки за предотвратяване на използването на финансовата система за финансиране на тероризма, както беше посочено в публичното ѝ изявление от 1 октомври 2001 г.³
- 2.2 ЕЦБ приветства проектозакона, който ще повиши прозрачността по отношение на дружествата за налични парични преводи. Проектозаконът предвижда и мерки, които ще разширят надзорните правомощия на БНБ спрямо тези лица, като по такъв начин ще ѝ позволи да играе по-активна роля при предотвратяване на прането на пари. От важно значение е проектозаконът да бъде приведен в съответствие с директивата, за да се гарантира, че дружествата за налични парични преводи не улесняват по какъвто и да е начин терористични действия.
- 2.3 ЕЦБ предлага към изискванията на проектозакона за издаване на лиценз на дружествата за налични парични преводи да се добавят някои разпоредби, които да приведат проектозакона в съответствие с директивата. Според проектозакона едно от условията за издаване на лиценз е „системите за вътрешен контрол, административните и счетоводни процедури, системите за управление на риска, както и вътрешните правила за мерките срещу изпирането на пари [да] са адекватни и пропорционални на характера и обема на дейността, която ще извършва заявителят“⁴. Това изискване следва да включва вътрешни правила за мерките срещу финансирането на тероризма. По специално, чл. 26д, ал. 1, т. 4 от проектозакона следва да бъде преформулиран така, че да се гарантира, че вътрешните правила, които се утвърдават от директора на Агенцията за финансово разузнаване, съответстват и на изискванията на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма⁵.
- 2.4 ЕЦБ приветства въвеждането на лицензионен режим, при който се преценява надеждността и финансовата стабилност на съдружниците и акционерите, притежаващи дялово участие в дружества за налични парични преводи⁶. В това отношение директивата изисква компетентните органи да могат да откажат лицензиране или регистрация⁷, ако не са удовлетворени от „лицата, които на практика управляват или ще управляват дейността на такива субекти, или действителните бенефициери на такива субекти“. Вследствие на това и поради голямото значение на предотвратяването на прането на пари и финансирането на тероризма е изключително важно в проектозакона да се включат по-конкретни и детайлни разпоредби относно идентификацията и проверката на всички действителни бенефициери.

³ Вж. Публично изявление на Европейската централна банка за подкрепата ѝ при предотвратяване на използването на финансовата система за финансиране на терористични действия, поместено на уебсайта на ЕЦБ www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2001/html/pr011001.en.html.

⁴ Вж. член 26б, ал. 1 от проектозакона.

⁵ *Закон за мерките срещу финансирането на тероризма*, обнародван в държавен вестник, бр. 16 от 18.2.2003 г., последно изменен на 21.7.2006 г.

⁶ Вж. член 26б, ал. 1, т. 7 от проектозакона.

⁷ Член 3б, параграф 2 от директивата.

2.5 Освен това при процедурата по издаване на лиценз е важно да се провери дали лицата, които на практика управляват дейността на заявителя, и лицата, на които е възложено управлението и представителството на заявителя⁸, са подходящи и приемливи лица, като проектозаконът бъде съответно изменен.

3. Разпоредби относно издаването на лиценз на дружествата за налични парични преводи

3.1 Важно е да се поясни, че БНБ е единственият орган, компетентен да преценява условията за получаване на лиценз по чл. 26б, ал.1 от проектозакона. Разбирането на ЕЦБ е, че чл. 26б, ал. 2 предоставя на БНБ право на усмотрение относно това дали са изпълнени изискванията на чл. 26б, ал.1, т. 5-9. В това отношение изглежда уместно БНБ да има същото право на усмотрение относно изпълнението на изискванията на 26б, ал.1, т. 1.

3.2 Наскоро приетата Директива относно платежните услуги във вътрешния пазар⁹ предвижда хармонизирани лицензионни правила за доставчиците на платежни услуги, чиято дейност не е свързана с приемане на влогове или издаване на електронни пари. Тъй като Директивата относно платежните услуги във вътрешния пазар следва да бъде транспонирана в националното право до 1 ноември 2009 г., бъдещият законодателен процес можеше да бъде улеснен, ако приложимите ѝ части са вече взети предвид.

4. Разширяване на надзорните правомощия на БНБ

4.1 ЕЦБ приветства разширяването на надзорните правомощия на БНБ, за да се включат областите на пране на пари и финансиране на тероризма, както и правото на БНБ да извършва проверки на място. Държавите-членки не могат обаче да допуснат техните НЦБ да попадат в ситуация на недостиг на финансови средства за изпълнение свързаните им с ЕСЦБ или съответно с Еуросистемата задачи¹⁰. Поради това ЕЦБ очаква, че при разширяването на задачите на БНБ, БНБ ще разполага с достатъчно в количествено и качествено отношение финансови и човешки ресурси, за да изпълнява задачите си, и по-специално, че няма да бъде засегната способността на БНБ да изпълнява свързани с ЕСЦБ задачи¹¹.

⁸ Вж. член 26б (1) точка 8 от проектозакона.

⁹ Все още непубликувано.

¹⁰ Вж. Доклада за сближаване на ЕЦБ от 2007 г., стр. 27, поместен на уебсайта на ЕЦБ www.ecb.int.

¹¹ Вж. параграф 3.2 от Становище на ЕЦБ CON/2007/17 от 18 юни 2007 г. по искане на италианското министерство на икономиката и финансите относно проектозакон за регулирането и надзора върху пазарите и дейността на компетентните независими органи; параграф 3 от Становище на ЕЦБ CON/2007/8 от 21 март 2007 г. по искане на чешкото министерство на индустрията и търговията относно някои разпоредби от проектозакона за изменение на Закона за защита на потребителите, които са свързани с *Česká národní banka*; и параграф 2 от Становище на ЕЦБ CON/2007/23 от 2 август 2007 г. по искане на *Banca Națională a României* относно проектозакона за небанковите финансови институции.

Настоящото становище ще се публикува на уебсайта на ЕЦБ.

Съставено във Франкфурт на Майн на 12 декември 2007 година.

[подпис]

Председател на ЕЦБ

Jean-Claude TRICHET